Ч. 30 (11.284). Львів, четвер 9. лютого 1928. Оплата почтова оплачена готівкою. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 3 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 19-36. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Finita la comedia.

Члени Тимч. Самовр. Виділу протестують проти його ліквідації.

Львів, 8. лютого 1928.

Вчора закінчив своє істнування Тимч. Самовр. Виділ у Львові. Його члени, іменовані соймом в 1920 р., внаслідок розпорядку президента держави з 16. січня 1928 були примушені зложити свої ресорти й опустити бюра Тимч. Самовр. Виділу. На їх місце в ролі заст. комісаря, репрезентанта львівського воєводи прийшов воєвідський радник Павліковський. Одночасно вчора попрощалися з урядовцями члени Т. С. В. З того приводу д-р Кендзьор виголосив промову до урядовців, в якій підніс варшавські методи боротьби з виробленими і випробованими формами самоврядного життя. Варшава привикла до указів. За царських часів ті укази приноровлювано до неї, а тепер вона щедро обділює ними ті країни, що найшлися під її владою.

Перед своїм примусовим уступленням члени Т. С. В. вислали на руки урядуючого марш. сойму М. Ратая письменний протест з 3. лютого 1928, звернений проти президентського розпорядку з 16. січня 1928, з проханням предложити його будучому соймові при законодатній перевірці того розпорядку.

„Наш протест — читаємо там — опираємо перш усього на формально-правній основі, особливо на тому, що розпорядок видано незгідно з постановами конституції. На усунування розпорядку покликано закон з 2. серпня 1926. Д. з. ч. 78., поз. 443 про уповажнення президента держави видавати розпорядки зі силою законів. Коли ж згідно з арт. 2. того закону зміна самоврядних законів є вилучена з того уповажнення, то уряд не був уповажнений зносити Тимч. Самовр. Виділу шляхом розпорядку президента республики. Бо закон з 30. січня 1920 Д. з. ч. 11., поз. 61, яким установлено Тимч. Самовр. Виділ, є законом самоврядним, тому що для полагоди чинностей головних краєвих автономічних властей Галичини б. сойму і б. Краєвого Виділу тим законом створено Тимч. Самовр. Виділ, зложений з горожанських чинників, не призначених урядом, але вибраних законодатним соймом. Одночасно тим законом постановлено, що Тимч. Сам. Виділ має вести свою діяльність аж до створення самоврядних установ вищого розряду, чим достаточно зазначено самоврядний характер того закону. Зносинням Тимч. Сам. Виділу і відданням його чинностей правительственній владі спричинено зміни в давних краєвих законах, на яких спирається істнуючий тепер в чотирьох воєвідствах Галичини самоврядний устрій, а особливо ті постанови громадських законів, міських статутів і законів про повітову репрезентацію, в яких означені є компетенції б. Краєвого Виділу, згл. Тимч. Сам. Виділу як автономічного чинника, покликаного рішати в справах самоврядної адміністрації рівнорядно або спільно з правительственною владою. Отже довершення зміни тих законів шляхом розпорядку президента республики є також суперечне з постановами арт. 44 конституції".

Також зі становища матеріяльного права зносинням Тимч. Сам. Виділу нарушено основи й самоврядні установи Галичини, забезпечені конституцією й іншими законами.

Переконання про потребу втримати краєве самоврядування в Галичині мав навіть законодатний сойм. Бо ліквідуючи краєву репрезентацію, це віддав її чинностей правит. владі, але покликав до життя Тимч. Сам. Виділ, чим признав потребу перманентности самоврядної установи в Галичині. „Згідно з тим законом з 26. вересня 1922 Д. з. ч. 90, поз. 829 унормовано опісля основи воєвідського самоврядування, при чому постановлено, що у воєвідствах львівському, станиславівському і тернопільському воєвідське самоврядування має ввійти в життя найдальше до 25. вересня 1924. Того речинця не додержано, зате знесено Тимч. Сам. Виділ, який — як установа, що походить з вибору — мав у перехідному часі сповнювати функції самоврядної влади найвищого ступня. Отже те зарядження нарушує постанови згаданого закону, а крім — віддаючи справи нагляду над громадами і повітами — воєводам, також постанови арт. 70 конституції, на якого основі держава виконує нагляд над діяльністю самоврядувань нижчого ступня через виділи самоврядування вищого ступня, отже через ради виборні, а не через іменованих урядовців".

На галицьке самоврядування все ворожим і завидним оком дивилася Варшава. Громадське самоврядування це істнувало зовсім в останніх літах. „Повітове самоврядування внаслідок розвязання повітових репрезентацій і непереведення нових виборів зовсім знищено. Тепер прийшла черга на самоврядування найвищого ступня".

Нищення самоврядних установ досягло тільки Галичину. На Познанщині і на Шлеську самоврядування не нарушено. Тимч. Сам. Виділ, як правний наслідник б. галицького і б. Кр. Виділу, за весь час свого істнування, уважав своїм обовязком стояти на сторожі самоврядного устрою та поборювати всі намагання, які зміряли до звуження або знищення самоврядних установ.

„З хвилею, коли Тимч. Сам. Виділ знесено, почуваємо себе примушеними ще раз повторити вже кілька разів висловлюваний погляд, що нищення самоврядних улаштовань не лежить в інтересі держави, ні населення Галичини. Ми є пересвідчені, що лише розбудова самоврядування всіх трьох ступнів зможе привернути Галичині той економічний і культурний розцвіт, яким вона втішалася в хвилі вибуху війни".

Так виглядає меморіял-протест членів Тимч. Самовр. Виділу. Отже finita la comedia. Всі обіцянки, приречення і зобовязання перед великими державами стали музейним свистком паперу. Зате всею силою пара переводиться тісну централізацію.

Труси й арешти.

Поліційна каравана в Народній Канцелярії. — Труси у Вол. Целевича, д-ра Макарушки і Желіска. — Труси в Секретаріяті соц.-радикальної партії.

Чим ближче до виборів, тим ширше розливається хвиля трусів й арештів. В суботу переведено ревізії в лівих діячів, арештуючи кількох з них. Сьогодні з самого ранку політична поліція „заопікувалася" українськими національно-політичними діячами.

В першу чергу поліція звернула свою увагу на Народню Канцелярію, Секретаріят Українського Нац.-Демократичного Обєднання, переводячи трус у гол. секр. **Володимира Целевича**, виконуючого обовязки секретаря д-ра **Любомира Макарушки** й урядовця канцелярії **Івана Желізка**.

Секр. В. Целевич вчора пізним вечером вернув з виборчої округи. Раннім ранком (год. 4.30) явилося у нього під проводом поліційного комісаря трьох агентів і трьох мундурових поліцаїв. **Без вимаганого законом письменного доручення на переведення ревізії** взялися вони обшукувати помешкання В. Целевича, забираючи його приватні записки і приватну переписку. Звідсіля в год. 5.45 подалася поліційна каравана разом з В. Целевичем до льокалю Нар. Канцелярії при вул. Косцюшка 1 а, де теж до год. 9-ої переведено основну ревізію. Агенти переглядали бюрка, перекидали папери і забрали адреси провінціональних діячів. Видно, що тут причаїлася якась „небезпека" для польської держави або суспільного ладу. Після того головні поліційні сили опустили гобоевище, лишаючи одного агента при касі на сторожі, щоби перевірити її зміст. Негайно не можна було того зробити, бо ключ від каси находиться в руках д-ра Макарушки, в якого теж одночасно переводиться ревізію. Тут поліція задержалася довше. Ревізія тривала від год. 6-ої рано до год 1 45 попол. Забрано теж приватні записки і приватну переписку. Після того друга поліційна каравана подалася з д-ром Макарушкою до Нар. Канцелярії, де приєднався до них агент, „сторож каси". При його співучасти відновлено ревізію. В хвилі, як це пишемо, ревізія триває.

Одночасно в годинах від 6—8-ої ранку переведено ревізію в урядовця Нар. Канцелярії Ів. Желізка.

З Підгаєць повідомляють нас, що там арештовано кандидата на посла п. **Олексу Яворського**.

Труси й арешти не обмежилися до Секретаріяту Українського Нац.-Демокр. Обєднання. Вони поширилися і на соціялістично-радикальну партію. Сьогодні ранком переведено ревізію у год. секр. соц.-радикальної партії **Осипа Навроцького** і д-ра **Матвія Стахова**, а крім того в Секретаріяті партії (Ринок 10), де міститься й редакція „Гром. Голосу". Після переведення трусів О. Навроцького і д-ра Стахова забрано на поліцію. Чи їх арештовано, чи „попрошено для вияснень", виявиться завтра.

Як бачимо, труси й арешти в повному ході. В ері рекламованої „правовости" вертає незабутній 1922 р.

Від національної до соціяльної боротьби.

Спільний зїзд соціялістичних партій Чехословаччини. — Передісторія. — Проголошення війни нинішньому урядові. — Можливі консеквенції.

(Від власного кореспондента.)

Прага, 4. лютого 1928.

В днях 29—30. січня н. р. відбувся в Празі перший спільний зїзд соціялістичних партій Чехословаччини. Участь брали в нім 240 чехів і словаків, 104 німців, 8 поляків, 5 закарпатських українців і 4 мадярів зі Словаччини, далі з правом дорадчого голосу 50 послів і сенаторів, нарешті два заступники соціялістичного інтернаціоналу (Фр. Адлер і Л. де Брукер) і численні гості. Як самий факт скликання цього зїзду, так і перебіг його нарад і приняті ним резолюції освітлюють яскраво цілу внутрішню політичну ситуацію Чехословаччини аж до її найглибших пружин. Разом із цим зїзд кидає світло на розвоєві шляхи сучасної соціялдемократії й дав нагоду до деяких висновків щодо її можливої найближчої будучини.

Ще в році 1926 у чехословацькій внутрішній політиці був помітний радикальний поворот. До того часу основною її пружиною був момент національний: чеські партії були при владі, а нечеські в опозиції. Але внутрішні суперечности в чеській національній коаліції були занадто великі, щоби вони скорше чи пізніше не вийшли на верх. Представники чеських посідаючих верств і представники верств робітничих так довго могли сидіти поруч себе й провадити однакову політику, доки тривав медовий місяць щойно здобутої державности. Коли ж медовий місяць скінчився, коаліційні чеські партії почали все дошкульніше відчувати незручність цього неприродного співжиття ягняти поруч льва.

Першими почали оглядатись за новими спільниками партії горожанські. Тут вони зараз побачили те, чого цілих вісім років не бачили або не хотіли бачити: а саме, що німецький рільник економічно далеко ближчий чеському рільникові й німецький промисловець чеському, ніж, скажім, чеський робітник чеському промисловцеві чи заможному рільникові. Ця дуже пізно відкрита правда знайшла прихильників і серед опозиції, насамперед серед німецьких партій. На цім ґрунті дійшло зпочатку до утворення т. зв. „митової коаліції", себто бльоку чеських і німецьких горожанських партій, що спільно провели закони про аграрні мита. Ця перша спроба знайшла так світло й зробила таке добре враження в обох таборах, що „шлюб на годину" незабаром перетворено в шлюб трівкий, і від того часу подружжя чеськонімецьких горожанських партій живе в найкращій згоді.

Для чеських і німецьких соціялістів це було дуже тяжким ударом. Вони зараз побачили себе між двома вогнями. горожанські партії порозумілися за їх спиною й посунули їх на самий бік, а комуністи, які з самого початку лаяли їх „соціял-зрадниками" за їх співпрацю з „клясовими ворогами", тепер ще почали й глузувати. Це й було тим ґрунтом, на якому зійшлися 29—30. січня чеські й німецькі соціялісти для спільних нарад і для встановлення спільного фронту проти „соціяльної реакції" й „чорно-зеленої небезпеки".

Чеський робітник і чеський виборець має за собою занадто довгу й солідну політичну школу, щоби тікати зі своєї партії за тимчасові тактичні помилки чи невдачі її проводу. У зміні напря-

ку провід обох головних соціялістичних партій, чеської й німецької, показав себе однаково тяжкодумним і неруханим. Замісць самим виповісти горожанським партіям приязнь і дати їм приклад, як соціялісти розвязують національне питання, вони дочекались, що це зробили горожанські партії. При менш дисциплінованих масах така поведінка соціялістичних партій напевне викликалаб величезну дезерцію з їх лав і моглаб захитати цілий їх вплив. Але тутешні маси визначаються вразковою витревалістю й довірям до свого проводу, і, як показали останні комунальні вибори, ні одного голосу соціялістичні партії не втратили наслідком їх досить-таки конфузної політики.

Тому й зїзд пройшов у дуже підвесенім і бадьорім настрою. Ухвалено дуже гучний маніфест до працюючого люду, встановлено спільний фронт для боротьби з „соціяльною реакцією", проголошено війну нинішньому урядові чесько-словацько-німецькій горожанській коаліції. Але й тут соціялісти спинились на півдорозі й пішли за прикладом горожанських партій: вони не встановили організаційної єдности й не створили однопільної чехословацької соціялдемократичної партії, а саламились під організаційним оглядом самостійними, як були досі. Певно й це відповідає краще настроям і бажанням обєднаних у цих партіях працюючих мас.

Проголошення війни теперішньому урядові не було порожньою фразою. Німецькі соціялісти провадили й до цього часу послідовну опозиційну тактику, але чеські соціялісти від часу до часу ратували уряд своїми голосами від поразки. Далі вони цього не будуть робити, а тому можливо, що уряд Швегли одного гарного дня втратить у парляменті більшість. Тоді до створення уряду покличуть чеських соціялістів, по комуністах та аграрниках найчисленнішу партію (29 послів). Із цею можливістю вже рахуються тутешні міродатні чинники, й навіть „Венков", орган Швегли та його партії, писав про це по скінченні соціялістичного зїзду цілком недвозначно. Великих потрясень від такої переміни ніхто проте не очікує: була вже свого часу влада соціяліста Тусара, а все залишилось на своїм місці. Залишиться воно на місці й тепер.

Одно лише змінилось: по скінченні соціялістичного конгресу виявилось остаточно, що Чехословаччина вступила в фазу національного спокою й соціяльної війни. Національний момент, який відогравав головну ролю в чехословацькій внутрішній політиці перших восьми літ, нині відступив на задній плян і зробив місце моментові соціяльному. Досі боролись між собою нації, тепер борються й що далі, то все завзятіше боротимуться між собою кляси. М. Г.

Дві вечірки в Парижі.

Жертвам повені і в роковини самостійности.

Що 25-го грудня м. р. влаштувала паризька „Українська Громада" концерт на користь жертв повені в Сх. Галичині. Дарма, що доля наших еміґрантів у Франції важка, коли прийшли до них перші звістки про нещастя галицьких земляків, вони забажали по змозі своїх сил прийти їм у допомогу. Складений із цею метою комітет із осіб І. Стасіва, Любенця, Юсевича, Маламужа, Похмурського та Зіна подбав за кілька артистичних сил, що виповнили програму вечора. Наймили окрему салю на вул. Гермель.

Концерт почався вступним словом ген. Капустянського, що змалював картину лихоліття: не першої вже повені в Галичині. Співав хор братів Чехівських у національних строях; далі дует пп. Гамаля та О. Чехівського, баритонове соло п. Каштанова. Відомий кобзар Ємець відограв низку українських мельодій при грімких оплесках авдиторії.

З огляду на дуже малі ціни місць (3 фр. місце) матеріяльний успіх концерту був невеличкий. Зібрали 1633 фр.; з чого після витрат на влаштування вечора залишилось 460 фр. чистого доходу, пересланого до „Повіт. Кред. Т-ва" у Львові.

Слід пояснити, що частина еміґрантів вороже настроєна до „Української Громади" не вважала гідним у даний мент забути про особисті настрої, щоби причинитись до збірки на жертви повені. Весь вечір був зорганізований і припадочний для невеликої еміґрантської громади, здебільша робітничої.

Дня 22-го січня, в 10-і роковини проголошення української самостійної держави, паризька еміґрантська кольонія святкувала цей день трьома окремими групами. Прилюдне свято влаштувала тільки „Українська Громада", що обєднує ріжні напрямки, кляси та території: наддніпрянців, галичан, кубанців, бессарабців і членів від робітників до генералів.

Салю „Громади" прибрано зеленою сосною та гірляндами, стіни портретами письменників та діячів. Вступ був вільний. Свято почав голова „Громади" п. І. Стасів промовою, якої змістом була потреба обєднати всі політичні напрямки та суспільні кляси для боротьби за спільний ідеал державної самостійности. Далі йшов реферат п-і Шаповалової (трохи задовгий і занадто дискусійний як на таке свято) і промова п. Юрка Похмурського про національну боротьбу в Галичині. Квартет братів Чехівських відспівав кілька народніх пісень; п-на М. Якимець і пп. Гмиря та Загранічний деклямували. На закінчення деклямувала 9-літня Галя Маломужа (донька маляра). Після офіціяльної частини вечора, члени „Громади" та гості залишилися ще довго при спільній балачці та гуртовім співі.

На виборчому фронті.

ПЕРЕДВИБОРЧИЙ ПІДГОТОВЧИЙ РУХ У КРАЮ.

ОКРУГ 55. (ЗОЛОЧІВ).

Камінеччина.

Дня 14-го січня п. р. відбулося передвиборче віче в **Добротворі.** Віче відкрив старенький 84-літній о. шамбелян Цегельський. Присутніх около 200 осіб. Зборами проводив гром. Кость Глушко і Петро Химко. Після вичерпуючого реферату кандидата на посла о. д-ра Пелліха з Радехова забирали голос в дискусії місцеві селяни і промовляв о. парох Курилас. Рішено підтримувати при виборах УНДО-ня і голосувати на листу ч. 18.

Дня 15-го січня п. р. відбулося велике віче в **Сільці Беньковім.** Проводив о. Пелех, п. Вертипорох і п. Василиш. Реферував про програму партії УНДО адвокат д-р Хоминський, а про виборчу ординацію о. д-р Пелліх. Того самого дня перевів о. д-р Пелліх передвиборчу нараду в **Браташах,** на якій так само як на попереднім вічу ухвалено голосувати тільки на листу УНДО-ня ч. 18.

Дня 21-го січня п. р. відбулося в салі Народнього Дому в **Камінці Струмиловій** велике віче при участи около 500 вічевиків зі всіх майже сіл Камінеччини. Віче відкрив о. шамбелян Цегельський. Реферували кандидати на послів з листи ч. 18 сел. О. Вислоцький і о. д-р Пелліх. Обі промови старалася перервати своїми некультурними вигуками і вересками горстка камінецьких сельробівських нагаличів, які намагалися розбити віче, однак це їм не вдалося. Підчас оживленої дискусії сельробівські наймити не важилися забрати голосу, розбалакалися зато два кацапські мамути, які дістали відповідну відправу від о. д-ра Пелліха. Требаб побажати, щоби бадьорий настрій і охота до організації під національним прапором УНДО, яка виявилася на вічу в Камінці не проминула соломяним огнем, а дійсно зєднала цілу Камінеччину до праці для народу. Бо досі сама Камінка це образ роздвоєння, розбіжних думок і стремлінь. А з цього користають всякі кирилики з під знаку сельроба і русского народнього обєдинения.

Радехівщина.

Дня 17-го січня п. р. відбулося передвиборче віче в **Немилові.** Проводив о. декан Хавалка. Про програму УНДО-ня і виборчу ординацію реферував кандидат на посла о. д-р Пелліх. Того самого дня вечером відбулося віче в **Хмільній.** Проводив п. Тадей Підгайний. Після реферату о. д-ра Пелліха промовляли о. декан Хавалка, Теодор Мороз та ін. Хмільно є одною з найсвідоміших громад Радехівщини і можна сподіватися, що тих кілька одиниць, які все ще хитаються і не позбулися сельробівської зарази зрозуміють всетаки куди кличе їх ця важна для народу хвиля. На обох вічах ухвалено резолюції за УНДО-ням і листою ч. 18. — Дня 22-го січня п. р. відбулося велике передвиборче віче в містечку **Топорові.** Проводив п. Гринь Криворяз і Микола Чучман. Промовляли о. д-р Пелліх і п. Клим Олійник. Цей останній річевими аргументами напитнував кирилину роботу всяких чужих наймитів та горячими словами взивав селянські маси до єднання всіх під жовто-блакитним прапором партії УНДО-ня. Ухвалено голосувати тільки на листу ч. 18. — Дня 25-го січня п. р. відбулося віче в **Тури.** Віче отворив о. Тимчук. Реферували о. д-р Пелліх і Клим Олійник. Після дискусії ухвалено резолюцію за УНДО-ням і листою ч. 18. — Дня 27-го січня п. р. відбулося віче в **Перятині.** Віче відкрив о. Купчинський. Проводили Пилип Лобчук, Андрій Штендера і Панько Куцьба. Реферував о. д-р Пелліх. Ухвалено голосувати на листу УНДО-ня ч. 18. — Дня 29-го січня п. р. відбулося передвиборче віче в містечку **Стоянові** в салі Народнього Дому. Присутніх около 300 осіб. Віче отворив п. Микола Кратко. Проводили о. Березовський і міщанин Іван Кратко. Реферував кандидат на посла о. д-р Пелліх, який побачивши на салі малу горстку сельробівських наймитів, річевими аргументами напитнував їх кирину роботу. Після реферату почалася оживлена дискусія, при кінці якої забрав голос ватажок сельроб-правиці з Бродів Качор. Присутні вічевики голосно негодували на його демагогічні вигуки і змусили його вкінці, щоби зрікся дальшої балаканини. Віче серед великого одушевлення приняло резолюції за одноцілим національним фронтом і листою ч. 18. Того самого дня вечером відбулася передвиборча нарада в селі **Сабанівка,** в якому крім українців є також німці-кольоністи, які прислали на нараду своїх відпоручників. Промовляв о. д-р Пелліх, пояснюючи значіння бльоку національних народів. Після дискусії вибрано виборчий комітет УНДО-ня в склад якого увійшов і один з місцевих німців.

Брідщина.

Невдале кацапське віче в Бродах.

Дня 26. січня п. р. відбулося в Бродах в читальні Качковського кацапське передвиборче віче. На віче прибуло около 20—30 кацапських недобитків і їх кандидат о. Бамота з Ясенова та 200—300 свідомих українців селян. Віче отворив будівничий Поліщук, який не хотів допустити до вибору президії, а назначив її з уряду. Перший, дуже обережно, промовляв Цибринський зі Львова і аж другий делегат пустив правдиву фарбу, починаючи говорити про те „звідки взялася Україна? чому її передтим ніхто не знав? і що ми всі „русскії", а України ніколи не було і не буде. Селяни закричали тих промовців окликами обурення а належну відповідь дав йому кандидат на посла О. Вислоцький, п. Кочержук, Хомич, Романець та ін. Кацапів взяла в оборону поліція і розвязала віче. Перший раз залунало в домі Качковського українське „Ще не вмерла" і „Не пора".

ОКРУГ 55. (ЗОЛОЧІВ).

Перемишлянщина.

Дня 29-го січня п. р. відбулося передвиборче віче УНДО-ня в селі **Бачів.** Проводив Михайло Галубик. Присутніх около 200 селян. Про політичне положення реферував кандидат на посла п. Кузик Ст. Після дискусії ухвалено довіря партії УНДО-ня і постановлено голосувати на його листу ч. 18. — Дня 30-го січня п. р. відбулося передвиборче віче в **Янчині.** Присутні були селяни з Янчина, Брюхович і Болотні. Проводив п. Мирон Луцький. Реферував п. Кузик. Після реферату промовляв селянин Мельник і Мирон Луцький. Виступ місцевого кирилика Янчишина, який хотів вплинути настрій прихильний до партії праці, збори належно осудили, бо громадяни Янчина памятають ще його великзу „працю" в місцевій кооперативі, за яку Янчишина з кооперативи прогнано. Тоже член партії праці заложив собі приватний склеп та разом з місцевим жидом розбиває кооперативу. Віче ухвалило резолюції, якими одобрює діяльність проводу УНДО-ня та питнує поступовання тих партій, які до бльоку не приступили, як також взиває всіх виборців голосувати на листу УНДО-ня ч. 18. — Дня 31-го січня п. р. відбулося передвиборче віче в **Коржевичах.** Присутніх около 400 людей. Проводив о. Добрянський. Після реферату про політичне положення і програму УНДО-ня промовляли С. Мельник, В. Кушнір, Н. Кушнір та Івашків. Вибрані ухвалили резолюцію, якою взивають проводи наших національних партій ще більш в останній хвилі перед виборами злучитися і приступити до бльоку національних меншин. Дальше ухвалено голосувати тільки за листу УНДО-ня ч. 18 і не допустити, щоби бодай один голос зі села впав на іншу листу. — Дня 1-го лютого п. р. відбулося передвиборче віче в **Утіховичах.** Присутніх около 400 виборців з Утіхович, Жидович, Осталович й Добриніч. Проводив п. Любинець. Реферував Ст. Кузик з Рогатина. Вибрано виборчий комітет і ухвалено голосувати тільки на листу УНДО-ня ч. 18.

Рогатинщина.

Дня 29-го січня п. р. відбулося передвиборче віче УНДО-ня в **Долинянах.** Присутних понад 400 осіб, чоловіків і жінок. Вічем проводив селянин Ф. Довгий. Про політичне положення реферував інвалід УСС В. Сліпецький, а про хід виборів дир. І. Поритко. Віче одноголосно ухвалило голосувати на національну листу ч. 18. — Дня 29-го січня відбулося передвиборче віче в **Любші** для сіл Меляя, Вискa і Підбіря. Вічем проводив о. Головацький. Про політичне положення реферував о. Телітук. Про програми партій говорив селянин Семен Л...шак, а до єдности і гуртування тільки під прапором національної понадклясової партії УНДО-ня закликав селянин О. Мицьків. Годиться зазначити, що „дуб" радикалів Грицько Гриценко і Берізок, зібравши до спілки з Матусяком з Пукова кількох парубчаків, старався розбити віче, та побачивши некорисний для себе настрій у вічевиків, заховувався зовсім спокійно. — Дня 31-го січня відбулася нарада виборчих комітетів в Бурштині для 15-ти довколичних сіл. Проводили нарадами свящ. Лисак з Кінашева і Стефанишин з Болшева. Реферував дир. Поритко. Після реферату розвинулася оживлена дискусія, в якій обмірковувано дальшу організаційну працю і приготування по селах до виборів.

З театру.

(Театр „Новин": „ФЕНОМЕНАЛЬНА УВОВА", американська комедія Ларрі Джонсона в 3-ьох діях.)

Сумна це річ, коли молодець, гарний і чесний, тратить на біржі все своє майно. Ще сумніша, коли він паде жертвою сітей хитрого та нечесного товариша. Сумно, коли невинна жертва мусить скриватись перед поліцією і білими руками, що звикли до білих рукавичок мусить працювати як чорний робітник. Сумна це річ, коли старого наївного винахідника ошукують і він мусить жити в біді, а інші заробили на ньому мільйони; ще сумніша, коли його донька, гарна студентка, замісць носити під пахою книжки, носить кошик із базару. Страшна це річ, коли вона закохується в молодця, який зруйнував її батька, не знаючи, хто він. Страшна, коли цей молодець мусить увійти в у спілку із злодієм, щоби ратувати свою честь. Ще страшніша, коли єдиним способом здобути 10.000 долярів є для нього: дати себе вбити. Страшна це річ утікати в світ на 6 місяців безпосередно після свідчин; і жити інкогніто; і їсти через пів року щодня ту саму дешево виготовлену на ... рибу, кепсько приготовлену; і жити у вічнім страху перед столом свого ворога, і ... перед ... цею, і працювати зранку до ночі, ...

І є в цій песі пів тузина інших сумних і страшних фактів, яких ніхто (з винятком ... осіб) не бере поважно, бо знає, що на афіші написане: „Комедія", отже автори використали їх для збільшення гумору ... і для науки, що нема в Америці нічого такого сумного як сльози і такого страшного як банкротства та револьвери, що не могло би бути весело і що не мало би весело кінчитися. М. Р.

В безконечній черзі...

ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС 17-ЬОХ.

ОДИНАЦЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

Нинішня розправа зачалася в год. 9.40. Перед трибуналом пересувалися свідки, що викликали на цій поважній розправі богато веселости. Не без причини сказав один з оборонців на салі: Нині бачили ми свідків неідентичних, ідіотичних і тумановатих... Був також один свідок-візіонер, що спричинив своїми тупоумними зізнаннями найбільше веселости. Все те прокураторські свідки, покликані на основі акту обвинувачення.

Окремо слід відмітити зізнання двох свідків, що сиділи в одній келії разом з обв. Ів. Вербицьким, а саме Василя Качора і Петра Яйка. Переслухувано їх на одну і ту саму обставину і коли перший обтяжував Ів. Вербицького, то другий рішуче перечив зізнанням першого. Конфронтація їх обох не дала ніякого позитивного висліду, бо обі стояли при своїм. При кінці нинішньої розправи поставив прокуратор цілу низку внесень, до яких заняв становище іменем оборони д-р Шухевич. Трибунал по короткій нараді майже всі внесення відкинув.

Зазначимо, що предс. розправи ст. радн. Ангальський був сьогодні виїмково нервово розположений чи роздратований, що й виявив у часі ставлення запитів супроти оборонців д-ра Старосольського і д-ра Шухевича, яких перебивав, а навіть не допустив раз останнього до голосу.

—o—

При невеликім заінтересуванні салі, обсадженій лави до половини публикою (між якою є й немало поліц. агентів), ведеся нинішня розправа. Першим свідком була

МАРІЯ СТЕЦЮК,

19-літня дівчина. Показується, що це тільки іменниця тої, яка сиділа разом з Ячицькою і нібито чула від неї, що її наречений є причасний до вбивства. Предсідник, ствердивши, що поліція привела не ту, а іншу Марію Стецюк, каже їй відійти.

Другим свідком був

ТЕОДОР ЖУКОВ,

літ 35, православний, що походить з Росії.

Між ним і предсідником виявується такий діяльог:

Предс.: Кілько маєте літ?

Св.: Літ 18, а може 24.

Предс.: А чим ви є?

Св.: Всім.

Предс.: Ви звідки?

Св.: З тамтої сторони (показує).

Предс.: Якої ви релігії?

Св.: Я маю всі папери дома.

Предс.: Що, ви хочете нас усіх тут за бас брати?

Свідок говорить щось невиразно, а потім каже, що він релігії „руской".

На дальші питання відповідає також тупо й баламутно і загалі робить вражіння кретина.

Предсідник питає про свідка дозорця вязниці Маріяна Голембйовського, який ствердже, що свідок цей є ідентичний з Теодором Жуковим, що перебував минулого року в тутешній слідчій тюрмі і сидів разом з обв. Вербицьким Іваном. Предсідник каже відпровадити свідка до лікарської кімнати і провірити його стан.

З черги зізнавав св.

ВАСИЛЬ КАЧОР,

суджений поліційний ключник, літ 5., римо-кат., що був засуджений на 6 місяців за смертельне побиття пок. Венкльра і сидів у слідстві разом з Іваном Вербицьким около 4 тижні. Заприсяжений зізнає, що з обв. Вербицьким говорили на тему убивства і раз Вербицький мав йому сказати: Е, ви так про це говорите, якби ви все знали і якби ви там були. Але ви не знаєте того, а я йшов за ними. Опісля відповідає, при чому предс. мусить йому постійно пригадувати, що Вербицький при іншій нагоді сказав, що дістане найвище 5, 7, або 15 літ. Присутний тоді в келії Яйко, що сидів у слідстві під зарядом отроєння своєї жінки сказав на це: А, якто ви злапалися! На що обв. Вербицький мав сказати. Що я говорю за дурниці? На питання предс., чи обв. Вербицький казав коли, що суд не зможе йому доказати убивства, відповідає, що не казав іншик річей, про які зізнав у слідстві, та собі тепер не пригадує.

Потім ставив свідкові низку запитів д-р Старосольський.

Черговим свідком був

ПЕТРО ЯЙКО,

літ 41, засуджений за отроєння своєї жінки на смерть, потім улаcкавлений на 12 літ, римо-кат. Свідок сидів у келії ч. 24 разом з Ів. Вербицьким. Зізнає на обставину розмови між Качором і Вербицьким. Качор оповідав, як то всяко буває при конфронтаціях, опісля війшов на убивство куратора, на що Вербицький сказав: Е, що ви знаєте? На це свідок Яйко підніся з ліжка і сказав зі сміхом: Бо я там сам був... На питання предс., чому Ів. Верб. казав, що може дістати навіть 15 літ, св. каже, що Верб. казав про те такими словами: Як мене допасують до убивства, то дістану о 15 літ. А іншого разу казав так: Чого вони від мене хочуть? Щодо Атаманчука, то я не знаю, але я абсолютно нічого не знаю про справу.

На обставину цих зізнань свідка, так різно суперечних із тим, що зізнав св. Качор, виявляється жива зміна думок між предсідником, прокуратором і оборонцями. Свідок твердо стоїть при своїм, що то він сам сказав інкриміновані слова до Вербицького, а не Вербицький до Качора й описує ще раз докладно дотичну розмову. На пит. предс., якими словами свідок це сказав, він каже: Як Верб. сказав: Е, що ви знаєте? — то я підніс голову з ліжка і сказав у тій хвилі до нього: Що ви тут можете знати, коли я там був? Отже я сказав ці слова, а не Вербицький.

На дальші питання, що сказав на це Вербицький, свідок каже, що Верб. засміявся тим і не сказав нічого.

Свідка Яйка сконфронтовано в цьому місці з св. Качором, але оба вони стоять при своєму.

Д-р Стар. (до Качора): Чи ви казали, що св. Яйко відкликав (пофнув) свої зізнання перед сл. суддею?

Свідок, що перед хвилею потвердив був це питання, каже, що ні.

Д-р Стар.: Прошу п. предс. ствердити, що свідок зізнав перед хвилею так, а тепер це заперечує.

Предс. (подразнений): Не можу свідкові дати в скіру. Що я, можу його до того примусити?

На запит д-ра Шух. свідок Яйко каже, що зараз по конфронтації яка мала місце другого дня по тій розмові, його з Качором розділено і вони вже сиділи з іншими вязнями.

Д-р Вол.: Скажіть нам, п. Яйко, яка була ціль того вашого питання до Ів. Вербицького? Ви у слідстві казали, що питали його зі сміхом. Чи це було на жарт?

Св.: Так, більше на жарт.

Опісля каже, на пит. д-ра Шух., що більше про убивство він і Верб. між собою не говорили.

В цьому місці зявляється на салі вязничний лікар д-р Гойнацький, який заявляє, що оглянув свідка Жукова і ствержує, що в нього або психічна хороба, або симуляція. Органічної недуги в нього нема, чи є умова недуга, не знати. Требаб піддати свідка довшим психіятричним дослідам, тоді й можнаб видати якийсь осуд.

На салю входить св.

ВАСИЛЬ ЖВІР,

літ 31, гр.-кат., ідіотичного вигляду, засуджений на 2 роки за крадіж і цю кару тепер відсиджує. Св. незаприсяжений, зізнає, що раз, усі були вийшли на прохід, Мих. Вербицький вдарив 3 рази до підлоги і питав через вікно когось на долині: Чи признався до карток? До авта? До келішка? На що почув звідти відповідь: Ні. Тим, що відповідав, мав бути брат Вербицького. Також спускав Верб. картки через вікно. На питання радн. Антоневича, як було, як вернув брат Верб-ого є поліції, каже, що як Верб. вернув з поліції, то казав до брата, що його на поліції чобили. Потім св. показує, що сидів з Мих. Верб., а другого Верб. не знає.

Опісля свідка питали предсідник, судді присяглі і прокуратор, але показується, що це якийсь анормальний тип, який говорить про якісь свої візії, які викликують на салі тільки голосний сміх.

Обв. Мих. Вербицький голоситься до слова і стверджує, що свідок мав попросту хоробливу манію доношення на всіх і всі в келії з нього сміялися та брали „на збитки". А сиділо їх у келії 7, в тому числі були і його спільники, які саме перед ним перестерігали як перед ненормальним типом і доносчиком.

Після того між свідком з одного і предсідником та одним суддею прис. з другого боку виваязалася довша дискусія на тему келішка і карток. Св. каже, що ті страшні люди тягнули десь картки з келішка, хто з них має стріляти, але хто ті люди і до кого мали стріляти, він не знає.

Нарешті всім ясно, що свідок — це якийсь тупоумний, темний тип і предсідник каже йому відійти. На відхіднім свідок просить перенести його до іншої келії.

Зарядженно півгодинну павзу.

Внески прокуратора.

По павзі забрав перший слово прокуратор і просив допустити його внески, які він зараз поставить, уже в цій стадії процесу. Внески його такі: I. Допустити відчитання на суд. розправі судового вироку у краківському процесі. II. Допустити переслухання ком. Конарського на обставину, як виглядали перші зізнання св. шофера Гасмана. III. Допустити переслухання дотичного функціонаря вязниці на обставину, що Джуль нераз звертався до бюра сл. судді в справі поживи і т. п. для обв. Атаманчука. IV. Щодо свідка Стецюкової, то післати по неї до Суд. Вишні і звернутися до поліції, аби її відшукала.

Щодо св. Теодора Жукова, то піддати його психіятричним дослідам на обставину, чи він нормальний і переслухати сл. суддю Янушевського на обставину, як Жуков презентувався, як виглядав і як зізнавав перед ним.

Становище оборони.

Після того забрав слово д-р Шухевич і заявив іменем оборони:

Щодо першого внеску: оборона годиться на відчитання суд. вироку з крак. процесу, але від себе поставить внесення на зареквірування цілого акту того процесу і його відчитання.

Щодо внеску на покликання ком. Конарського, то оборона не малаб нічо проти того, але стверджує на отсьому місці, що ком. Конарський був увесь час на розправі на салі в часі зізнань св. Джуля і зараз по їх укінченні вийшов. Свідки на це: всі постерункові від ч. 13 до 313.

Щодо св. Джуля, то оборонць зазначує, що його покликано на маловажну обставину, бо це, чи він відвідував свого товариша частіще чи рідше, не має ніякого істотного значіння.

Щодо Марії Стецюкової, то оборона годиться на внесок прокуратора, але одночасно зазначує, що по інформаціям оборони її в Суд. Вишні нема.

Щодо піддання Жукова психіятр. дослідам оборона годиться на внесення прокуратора, бо це немаловажне для справи, чи він нормальний, чи ні. Зате оборона противиться переслуханню сл. судді Янушевського на обставину стану Жукова, бо сл. суддя тут також некомпетентний, як цілий трибунал чи оборона. Тут мають рішати тільки лікарі-знавці.

Опісля д-р Шухевич заповів, що оборона виступить у своїм часі зі своїми внесками окремо.

Ухвала трибуналу.

Трибунал удався після цього на нараду і рішив: Щодо першого внеску застерегти собі рішення на пізніше. Щодо переслухання ком. Конарського — відмовити. Щодо переслухання функціонаря вязниці — відмовити, бо ця справа докладно вияснена в актах. Щодо покликання св. Марії Стецюк, то це зроблено вже давно з уряду і за нею пошукують. На піддання Жукова, який сидить у тюрмі в Бережанах, під психіятр. дослід, трибунал годиться, з тим, що свідка треба залишити у Львові, дотичне внесення на переслухання сл. с. Янушевського — застерегти собі рішення в цій справі на пізніше, в залежности від висліду лікарських оглядин Жукова.

Окремо трибунал рішив покликати на розправу в характері свідка д-ра Цепельовського (його віз шофер Гасман того самого дня, що двох панів, на Королівську вул.).

На тому позвічено нинішню розправу.

РЕКОНСТРУКЦІЯ УРЯДУ ВАЛЬДЕМАРАСА.

Данціґ, 7. лютого 1928.

З Ковна подають до „Бальт. Прессе", що реконструкція Вальдемарасового кабінету є далі питанням дня. Після уступлення ген. Дукшаса нач. команданта лит. армії, усунено з армії полк. Корунського й богато ін. офіцерів. На місце мін. справедливости бар. Шілінга іменовано перт. Вальдемарасового приятеля Залінскіса. Уступив і мін. внутр. справ Мустейтіс. Його наслідником іменовано Норейкаса, також перт. Вальдемарасового приятеля.

ПОДІЇ В БУРҐЕНЛЯНДІ.

Відень, 7. лютого 1928.

До одної бурґенляндської місцевости прийшли два мадярські жандарми, арештували там одного мад. робітника й забрали його зі собою на Мадярщину. Провідник соц. д-р Отто Бавер на засіданні Нац. Ради назвав цю подію нарушенням суверенности Австрії і спитав, чи уряд зажадає сатисфакції і поставлення винуватців перед краєвий трибунал.

МІН. ШТРЕЗЕМАН У КАННАХ.

Берлін, 7. лютого 1928.

Мін. закорд. справ Штреземан виїхав на відпустку до Канн. „Теґл. Рундшав" подає, що мін. Штреземан побуде там від 10.—20. лютого, де відвідає його румунський міністр закорд. справ Тітулеску.

ПРОМОВА КОРОЛЯ ЮРІЯ.

Льондон, 7. лютого 1928.

Нині отворено четверту сесію англ. парляменту. Король Юрій у промові заявив, що взаємини британської імперії з іншими державами є приязні. Король висловив задоволення з приводу заповідженних відвідин у Льондоні афганістанського короля. Положення в Китаю поправилося, англійські війська, вислані там для оборони британських горожан, відкликано назад. Одначе в Китаю все ще є неспокій. Англ. уряд розглядає проєкт нового розємного трактату, якийб заключено би між Англією і Злуч. Державами. Загальне внутрішнє положення в краю, торговля і промисел постійно поправляються.

АРЕШТУВАННЯ.

Львів, 8 лютого 1928.

В Данціґу, як подає польська преса, відбувався зїзд делеґатів „Ком. Партії Зах. України". Після повороту із зїзду поліція арештувала першого Пінхаса Міниа, члена центрального комітету польської компартії. При ревізії найшли у нього 1.200 долярів і кількасот золотих. Мінц тому кілька літ утік із вязниці у Варшаві і скривався під чужими назвищами. Далі арештовано: Ст. Рудика, редактора „Культури", Ст. Волинця, Юл. і Пант. Крайківського, Вас. Коссака, Йос. Цибруха, Мих. Химчина (голова Сельробу), Дм. Вербового, Вол. Филіпського і ін. Загалом арештовано в трьох воєвідствах Сх. Галичини і Волині около 50 людей, яких перевезено відтакпізно до Львова. Всіх їх обвинувачено у гол. зраді з § 58 к. з.

Рад. О. Навроцького і д-ра Стахова (у яких переводжено ревізію, про що подаємо на іншому місці) арештовано також „за авторів протидержавних екуляцій".

НОВИНКИ.

— **Темна хроніка.** Пересічним злодієм є професійний син Меркурія із Ряшева Андрій Паль, який казав себе заступити у вязниці якомусь товаришеві за гонорар 30 зол. на три місяці, а одночасно перевів велику фінансову трансакцію. При помочі фальшивих чеків і добрих спільників підняв він у вересні 1927 р. у Катовицях із Почтової Каси Ощадности 140.000 зол. За ці гроші жив собі досі вигідно і якби був змінив обличча, хто зна, чи були би його пізнали під Ряшевом, де приїхав зустрітись із катовицькими спільниками. — Рік тяжкої вязниці дістав львівський слюсар Клепіксмон за кілька гріхів одночасно: дисмаусиня, фальшування документів, образу поліції та неприродну любов. — Галянтерійник Бернфельд набрав на 8000 зол. чужого краму, проголосив банкроцтво, хотячи збогатитись. — Львівські касівники добрались пополудне до кас „Державної домени і лісів", де жлало на них 4500 зол., але на вид директора, який зайшов туди, втікли з порожніми руками.

— **Львівська панорама.** Крім „темної хроніки" Львів записав за один день такі небуденні події: авто міського похоронного заведення переїхало 8-літню дівчинку (чому похоронне авто мусить так страшенно хутко їхати, важко зрозуміти!); дві хатні пожежі наробили школи на 1150 зл.; 20-літній робітник Яремчук отруївся на Боднарівці йодиною; 23-літня служниця Белзакевич пробувала зробити те саме ленатуром; додайте до цього десяток крадіжей; стільки арештували злодіїв (не за ті самі крадіжі); двох-трьох ранених і забудьте про політичні труси те врешті у звязку із виборами. Чи Львів не кипить від надміру життя?

— **Новий польський щоденник у Львові.** Довідуємося, що в найближчих днях появиться у Львові новий польський щоденник п. з. „Штандар Польскі", якого видавцем буде д-р Сьвірський. „Штандар Польскі", що виходив досі як тижнева газета, буде органом тих непримиримих ендекпольських кругів, що не погоджуються з теперішнім напрямом „Слова Польского", яке, як відомо, від недавна злегка кокетує уряд Пілсудського.

— **Італійська Академія.** Муссоліні хоче піти за прикладом Берліна, що наслідував минулого року Париж, давши почин до „Академії письменників" на зразок французької Академії. „Академія Італіяна" матиме теж 40 „безсмертних"; вілля Фарнезе, куплена недавно за 2 міл. лір, буде її осідком. Муссоліні жде тільки на зріст курсу ліри, щоби здійснити цей проект. Геніяльний організаційний хист Муссолінія готов у даним випадку зробити неодну велику помилку, коли членами тієї Академії будуть виключно письменники та вчені фашистівського світогляду. Таким робом в Академію попаде неодна льокальна слава, а неодин великий талант, що справді залишиться безсмертним, залишиться поза Академією. Не є навіть виключене, що Муссоліні скаже і себе туди вибрати.

— **Боротьба з половими недугами в Англії.** Шкотська громада Единбургу вносить у парлямент проект, щоби прийняти закон про загальний примус лічення полових недуг, під загрозою кар для лікарів, які не зголосять своїх пацієнтів, для недужих і їхніх опікунів (родичів малолітніх дітей). Цей проект, який став предметом дискусії вже 4 роки тому надибає великі труднощі з боку феміністок, які побоюються, що він буде звернений головно проти жіноцтва, всіх підозрілих у проституції. Саме тепер феміністки всієї Англії святкуватимуть 100-ті роковини уродин філянтропки Батлер, що все своє життя пожертвувала на боротьбу із поліційною контролею повій, заведеного в 1876 р.

— **Рекорди.** В америк. стейті Массачутсесі приготований проект закону, щоби за різні провини карати теж прилюдною тілесною карою. — За одну добу було в Будапешті 20 випадків з автами і 16 меньше вдатних самоубийств! — Німецька провінція Мекленбург-Стреліц, що має 70.000 громадян із правом голосувати до парляменту (на 112.000 мешканців) виставила тільки 19 ріжних партій! — У Румунії є 17-літній молодець Жан Кріссовельоні, що має майно 60 мілярдів лей. — 14-літня дівчина в Константинополі, донька директора школи, випила отруту тому, що мати хотіла її вибити за пізній поворот до хати. — Америк. статистика обчислила, що населення За. Держав викурило за рік 140 мілярдів дол. Цей зріст курення стоїть у безпосередній звязку із забороною продажі алькоголю.

— **„Веселе" місто.** Цими днями радили в Шікаго підприємці, банковці та юристи над засобами оборони проти бандитизму, який поширився до таких розмірів, що ніхто не є певний свого життя ні майна. Радили і дійшли до висновку, що найкращим способом на це лихо ввійти добровільно у порозуміння з бандитами, оплачуючи їм данину. Поліція відкрила, що бандити зорганізували величезне підприємство, яке за означений гонорар убиває дану особу або цілу громаду осіб, гуртом ще дешевше. Цей підземельний трест наводить жах на столицю і поліція стає проти нього безсилою. Не є виключене, що вона дає собі раду із деякими нападами та грабіжами часто через посередництво „добродіїв" життя поліціїв і мирних громадян, які пропонують перемиря в імені злодіїв за означену суму!

— **Місто розводів.** Американці відкрили від кількох літ Париж як місто, де найлекше дістати розвід за долярі. Америк. уряд невдоволений сумним видовищем зростаючої скількости розводів своїх громадян, приневолив французький уряд загострити умовини розводу для чужинців. Тоді американським мужам і жінкам, утомленим своїм подружам, прийшло на поміч мексиканське містечко Ногалес, що побило Париж у легкости давати розводи. Хто має гроші за кілька днів вільний там як птаха. У Мексику є параграф, що дозволяє на розвід, коли муж побиває свою жінку або навіть зле з нею поводиться. Що-ж лекшого для жінки як доказати, що муж зле з нею поводиться? Отже в Ногалес пливуть долярі рікою. А все це завдяки одному дотепному чоловікові сеньорові Артуро дель Торо чи Буль (Бик!), який злохався із америк. адвокатами і розяснив їм корисні мексиканські параграфи для їх клієнтів. І так Ногалес зветься „Ельдорадом для втомлених подружам".

— **Світова всячина.** Куліяж віддержує кандидатуру Гувера на президента За. Держав. — У Нанкіні ограбили англ. конзулят. — Еспанська артистка Селія Гамец дістала від свого вуйка з Америки спадщину кілька міліонів дол. — Безробіття в Англії зменшилося звону на 15.000 осіб. — У Кольонь (Кельн) арештували бувшого урядовця фабрики Круппа, Дейберта, обвинуваченого в шпигунстві. — Звістки про перенесення Ліги Націй до Відня є безпідставні. — У Москві помер один із учасників убийства бувш. царського міністра Плеве, Сікорський. — Помер російський маляр С. С. Соломко, в околицях Парижа. — Нім. репараційний довг супроти союзних держав ще рівний 2.5 мілвд. долярів. — Помер у Голяндії проф. Льоренц, відомий фізик, лавреат Нобля, в 75 р. життя. — Муссоліні заводить у театрах дуже гострі нові правильники. — Боксер Тенней, переможець Демпсея, вибирається в Нюгевен (стейт Коннектікут) з викладами в університет про... Шекспіра. Тенней поруч боксу студіює літературу. — У Римі вкрали соціялістові Ляцарі ріжні документи, а між ними листи Муссолінія з доби, коли він був редактором соціялістичн. денника „Аванті"

Театри.

„Коопер. Український Театр" під дирекцією в. Стадника (вул. Шашкевича).
Перерва.

Міський великий театр:
8-го г. 7:30 „Страшний Двір".
9-го г. 7:30 „Цілунок Попелюшки".
10-го 7:30 „Кавалеріярустікана та „Паяци".
11-го 3:30 попол. „Цілунок Попелюшки".
11-го 7:30 „Паганіні".

Міський „Театр Новин":
8-го г. 7:30 „Дівча з Пушти".
9-го г. 7:30 „Дівча з Пушти".
10-го г. 7:30 „Дівча з Пушти".
11-го г. 7:30 „Феноменальна умова", американська комедія Лярри Джонсона.

Кіна.
„Апольо": „Гробовець кохання".
„Палас": „Схід сонця".
„Лев": „Обіцяна земля".
„Фатаморгана": „Парада рекрутів".

Поможім здвигнути дім-захист для українських письменників і журналістів у Німії. Засвідчім ділом зрозуміння важної культурної праці і виявім свою вдячність українським робітникам пера! Жертви слати на адресу: Львів, Підвальна ч. 7, Земельний Банк Гіпотечний, письмо ч. 1141.

Передвиборчі віча і збори.

ОКРУГ 52 (СТРИЙ).

Позір Скільщина!

В неділю дня 12-го лютого п. р. в год. 12-ій в п. д. відбудеться велике окружне віче в Підгородцях біля церкви для всіх околичних сіл.

Біржа.

Гроші.

Долар 8·87·50—8·88·00, канадійський долар 8·83·75—8·83·75, корони чеські 0·26·25—0·26·50, австрійський шілінг 1·25·00—1·26·00, рум. лев 0·05·00—0·05·50, французький франк 0·35·00—0·35·50, швайцарський франк 1·71·50—1·72·00, англійський фунт 43·40—43·80, німецька марка 2.11·95, данцігський гульден 1·72·99, червінець 3·50—33·00.

Золото: 20 кор. 36·50—36·80 20 франків 34·20—34·50, 20 марок нім. 42·40—42·80, 10 рублів рос. 46·80—47·20.

Срібло: кор. австр. 0·71·00—0·71·50, 5 кор. австр. 3·60—3·70, фльорен австр. 1·80—1·85, рублі рос. 3·06—3·16, копійки за рубель 1·53—1·58.

Збіже.

Пшениця двірська 46·50—47·50, пшениця селян. 44·75—45·75 жито 36·75—37·75, ячмінь бровар. 39·00—40·00, ячмінь на мливо 33·25—34·25, ячмінь пастівний 31·00—32·00 овес 31·00—32·00, кукурудза румунська 24·00—25·00, бараболі рафовані 5·50—6·00, фасоля біла 40—50, фасоля кольорова 40·00—41·00, горох півікторія 55—60, горох полевий 40—50, бобик 33·00—34·00, сіно 7·50—8·50, солома 4·25—4·75, гречка 40·75—41·75, льон 68·00—71·00, ріпак озимий 68·00—71·00, мука пшенична 40-проц. 82·00—84·00, мука пшенична 60-проц. 75·50—76·00, мука житня 65-проц. 59—60, грисік кукурудз. 49—50, мука кукур. 34·00—35·00, отруби житні 24·25—24·75, отруби пшеничні 24·75—25·25, крупи гречані 71·00—73·00, пшоно 71·25—75·25, крупи ячмінні 56—57·50, конюшина червона 230—260, мак синій 100—120, мак сивий 85—100, мішки ютові, нові 1·65—1·70, мішки ужвані 1·50—1·60.

Памятайте, що всякі збірки на надгробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10. і пов. на щадничу книжечку ч. 7818.

✝ Посмертні згадки.

Павлина з Ігнатевичів Джулинська, вдова по бл. п. Львові Джулинському, ревізорові та двоюхоі Лапшина, померла в Верблові в 73 р. життя. В. Її П.!

ОПОВІСТКИ.

Український Національний Хор Дмитра Котка:
8. II. — Ніжанковичі.
1346 9. II. — Перемишль 11—?

„Українська Студентська Громада в Кракові". Виділ Т-ва в останнє взиває всіх товаришів, яким реченець звороту короткотерміновех позичок минув, щоби найдальше до 20. II. 1928 вирівняли свої зобовязання зглядом Т-ва. В противнім случаю Виділ оголосить всіх довжників поіменно в часописах. — За Виділ: Ол. Гайдукевич м. голова. Антін Жуковський скарбник. — Краків 3. II. 928.

На просвітній фонд. На потреби просвітянських змагань Товариства „Просвіта" та на ратовання матеріяльного його положення складаю пять (5) золотих і взиваю на довільну квоту на ту саму ціль: 1) о. Скоморовського і Дмитра Крука, обох з Топорова, 2) Павла Іванціва і Петра Ковалишина, обох з Каштелянів, 3) Гонця Казимірського з Трійці. — *Микола Чучман з Топорова.*

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Подяка.

Всім Землякам-домкам в Америці складаємо отсею дорогою щиру подяку за жертву 160 дол. на будову школи в селі Висова пов. Горлиці. Зосібна дякуємо п. Григорієві Яцеву за зорганізування збірки.

Хай Всевишній винагородить Вам стократно і дасть Вам сил до праці за повні в так благороднім ділі.

Гаврило Гойсак предсідатель Ш.Р.К. *Ст. Батюк* управ. школи.

Пам'ятайте передплату!